

21 Αυγούστου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΞΕΝΗΣ ΛΑΡΚΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η Αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 516/89).

-
- 5 Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας — Σχέδια Υπηρεσίας — Ερμηνεία —
Η ερμηνεία τους από την Τμηματική Επιτροπή δεν δεσμεύει την
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας — Η τελευταία έχει την ευθύνη
και το καθήκον ερμηνείας και εφαρμογής του σχεδίου υπηρεσίας
— Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει σε εύλογη και επί ορθών γεγονό-
των εφαρμοσμένη ερμηνεία.
- 10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Σχέδια Υπηρεσίας — Το σχέδιο της μόνιμης
θέσης του Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων — Ερμη-
νεία των λέξεων "συνολικής διάρκειας" και της φράσης "ενός του-
λάχιστον ακαδημαϊκού έτους".
- 15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις —
Παρατυπίες — Η μεταβολή 12 αξιολογήσεων "Εξάίρετος" σε δύο
"Εξάίρετος" και 10 "Λίαν Καλός" δεν είναι από μόνη της απόδειξη
οποιοδήποτε λόγου ακυρότητας των Εμπιστευτικών Εκθέσεων.
- 20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου —
Αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο κρίσεως της αξίας των
υποψηφίων — Η σημασία τους όμως εξασθενεί ανάλογα με το
βαθμό διάστασής τους προς τις εμπιστευτικές εκθέσεις που καθο-
ρίζουν αντικειμενικά την αξία του υπαλλήλου.
- 25 Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Σύνθεση — Η γενική
αρχή όπως διατυπώθηκε από τη νομολογία (Κυπριακή Δημοκρα-
τία v. Ελένης Π. Κουλία — ΑΕ84 της 31/5/91) και επί μέρους κα-

νόες.

Δεδικασμένο — Έρευνα διοικητικού ζητήματος που κρίθηκε ουσιαστικά από το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελεί παράβαση του δεδικασμένου και είναι ανεπίτρεπτη στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εμπιστευτικές Εκθέσεις — Αποτελούν τον κύριο καθρέφτη της αξίας του υπαλλήλου — Η αξιολόγηση πρέπει να είναι δίκαιη, αμερόληπτη και να γίνεται με ίσο μέτρο κρίσης — Αποτύπωση της ευρύτερης κρίσης γύρω από τις εμπιστευτικές εκθέσεις στη νομολογία (*Sotiriadou and Others v. Republic*).

10

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός έλεγχος — Επέμβαση Δικαστηρίου — Οι νομολογιακά καθιερωμένες αρχές ενεργείας και επεμβάσεως του Δικαστηρίου — Η εξαίρεση επί εκδήλου υπεροχής.

15

Ο αιτητής, με την προσφυγή αυτή ζήτησε την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προήχθησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη μόνιμη θέση προαγωγής του Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων (Τακτικός Προϋπολογισμός), Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Στα πλαίσια της διαδικασίας εξετάστηκαν και οι πέντε λόγοι ακυρώσεως που προέβαλε ο αιτητής και κρίσιμο απέβη το ότι σε προηγούμενη ακυρωτική δίκη είχε λάβει χώρα επί της ουσίας κρίση ζητημάτων γύρω από τα οποία στρέφονταν ισχυρισμοί του αιτητή.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

25

1. Η γνώμη της Τμηματικής Επιτροπής περί του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης και η ερμηνεία που του έδωσε δεν δεσμεύουν την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Η ΕΔΥ έχει και την ευθύνη και το καθήκον της ερμηνείας και εφαρμογής του σχεδίου υπηρεσίας. Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει αν η ερμηνεία είναι εύλογη και εφαρμόστηκε στα ορθά γεγονότα της υπόθεσης.

30

2. Το λεκτικό του σχεδίου υπηρεσίας, ειδικά οι λέξεις "συνολικής διάρκειας", δεν αφήνει καμιά αμφιβολία ότι η διάρκεια μπορεί να είναι συνεχής, ή το άθροισμα μικροτέρων περιόδων. Η φράση "ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους" περιορίζει το χρόνο στη διάρκεια της περιόδου που σ' ένα ακαδημαϊκό έτος οι φοιτητές βρίσκονται στο πανεπιστήμιο και παρακολουθούν. Άθροισμα περιόδων, που εύλογα καλύπτει την περίοδο φοίτησης σε ένα ακαδημαϊκό έτος, ικανοποιεί το πρόσθετο αυτό προσόν.

35

40

Η Επιτροπή ορθά έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε το προσόν τούτο. Το γεγονός ότι στήριξε την απόφασή της στην ερμηνεία του σχεδίου που έδωσε η ίδια στην προηγούμενη διαδικασία, καθόλου δεν επηρεάζει την ενδιάμεση αυτή απόφαση.

3. Το γεγονός ότι το 1982 ο αιτητής αξιολογήθηκε με 12 "Εξάιρετος", ενώ στα επόμενα χρόνια με 2 "Εξάιρετος" και 10 "Λίαν Καλός", δεν είναι από μόνο του απόδειξη οποιοσδήποτε λόγου ακρότητας των εμπιστευτικών εκθέσεων.

5 4. Όλοι οι λόγοι προσβολής των εμπιστευτικών εκθέσεων απορρίφθηκαν από το Δικαστήριο στην Υπόθεση Αρ. 455/87 και ο αιτητής κωλύεται, από δεδικασμένο, να ισχυριστεί το αντίθετο.

10 5. Οι συστάσεις του Προϊσταμένου του τμήματος, νομολογιακά, και με το άρθρο 44(3) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987, αποτελούν ουσιώδες ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως της αξίας των υποψηφίων. Οι συστάσεις όμως, αν είναι ασύμφωνες με την εικόνα που παρουσιάζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, πρέπει να παραγνωρίζονται, ή να τους αποδίδεται περιορισμένη βαρύτητα, ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. Η σημασία των συστάσεων εξασθενίζει, ανάλογα με το βαθμό διάστασής τους προς τις εμπιστευτικές εκθέσεις, που καθορίζουν αντικειμενικά την αξία του υπαλλήλου.

20 6. Το ζήτημα της σύνθεσης του συλλογικού διοικητικού οργάνου εξετάστηκε πρόσφατα, με αναδρομή σε όλη την προηγούμενη νομολογία, στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 844 - *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Ελένης Π. Κουιλία*. Το Ανώτατο Δικαστήριο, σχετικά με το θέμα της σύνθεσης των συλλογικών οργάνων, υιοθέτησε τη γενική αρχή που έθεσε η Ελληνική νομολογία και αναφέρεται στη σελ. 112 των Πορισμάτων Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959.

25 7. Στη συνεδρίαση της ΕΔΥ της 11ης Μαΐου, 1989, ουσιαστικά, και για όλους τους σκοπούς, επαναλήφθηκε όλη η διαδικασία που έγινε στις προηγούμενες συνεδριάσεις, στις οποίες ένα μέλος - διαφορετικό στην κάθε μια - δεν ήταν παρόν. Τα μέλη που απουσίαζαν στις προηγούμενες συνεδρίες λάμβαναν γνώση του περιεχομένου της προηγούμενης συνεδρίας, στην κάθε περίπτωση, και υιοθετούσαν έτσι την απόφαση της Επιτροπής. Όλα τα μέλη, που έλαβαν μέρος στη λήψη της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών, είχαν πλήρη γνώση και υιοθέτησαν και/ή επανέλαβαν τις ενδιάμεσες προπαρασκευαστικές πράξεις που συγχωνεύτηκαν στην τελική πράξη της επιλογής, που έλαβε χώρα στο τέλος της συνεδρίας της 11ης Μαΐου, 1989.

40 8. Περαιτέρω, από όλο το πρακτικό της 11ης Μαΐου, 1989, δεν φαίνεται ότι τα απόντα μέλη δεν συγκατατέθηκαν, ή δεν συμφώνησαν με ενδιάμεση προπαρασκευαστική απόφαση. Το μόνο συμπέρασμα, το οποίο μπορεί να εξαχθεί, είναι ότι υιοθέτησαν την προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις, και, ως εκ τούτου, η όλη διαδικασία θεωρείται ότι επαναλήφθηκε από την αρχή.

45 9. Εκ περισσού, εκτός από το προβαλλόμενο νέο αποδεικτικό

στοιχείο για υποστήριξη της προσβολής της εγκυρότητας των εμπιστευτικών εκθέσεων της περιόδου 1983-1986, η Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις Προσφυγές Αρ. 455/87 και 683/87 ήταν δεσμευτική για την Επιτροπή και, βεβαίως, τον αιτητή.

Έρευνα διοικητικού ζητήματος που κρίθηκε ουσιαστικά από το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελεί παράβαση του δεδικασμένου και είναι ανεπίτρεπτη στην Επιτροπή. 5

8. Οι εμπιστευτικές εκθέσεις αποτελούν τον κύριο καθρέφτη της αξίας του υπαλλήλου. Η αξιολόγηση του υπαλλήλου πρέπει να είναι δίκαιη, αμερόληπτη και να γίνεται με ίσο μέτρο κρίσης. 10

Είναι γεγονός ότι δημιουργήθηκε ευρύτερη κρίση αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις (βλ. *Soteriadou and Others v. Republic* (1983) 3 CLR 921, σελ. 953-954). Στον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο του 1990, (Αρ. 1/90), έγιναν αλλαγές προς την κατεύθυνση θεραπείας της κρίσης. 15

9. Η υπόθεση αυτή θα κριθεί με βάση τις αρχές που έχουν καθιερωθεί από το Δικαστήριο τούτο:

1. Το Διοικητικό Δικαστήριο δεν ακυρώνει απόφαση διορισμού ή προαγωγής αν η απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο και τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης και ήταν εύλογα επιτρεπτή. 20

2. Το Δικαστήριο δεν υποκαθιστά τη δική του κρίση, αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή ή διορισμό, με την κρίση του αρμοδίου οργάνου.

Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει, εκτός εάν ο αιτητής αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του υποψηφίου που διορίστηκε ή προάχθηκε. 25

Το Δικαστήριο εξέτασε με προσοχή τα επιχειρήματα του δικηγόρου του αιτητή, σε συνάρτηση με όλα τα στοιχεία ενώπιόν του, και κατέληξε ότι ο αιτητής δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή άσκησε σύμφωνα με το Νόμο τη διακριτική της ευχέρεια και οι προσβαλλόμενες προαγωγές ήταν εύλογα επιτρεπτές σ' αυτή. 30

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 35

Mytides and Another v. Republic (1983) 3 CLR 1096

Papaleontiou v. Republic (1987) 3 CLR 211

Λάρκος και Άλλος ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 455/87 και 683/87 ημερ. 11/4/89)

4 Α.Α.Δ. Λάγκου ν. Δημοκρατίας

Haris v. The Republic (A.E. 699, ημερ. 27/1/89)

Theodossiou v. Republic, 2 R.S.C.C. 144

Δημοκρατία και Άλλοι ν. Στυλιανού και Άλλου (A.E. 1028, 1029 και 1034, ημερ. 10/7/90)

5 *Georghiou v. Republic* (1976) 3 CLR 74

Republic v. Koufettas (1983) 3 CLR 1950

Δημοκρατία ν. Κουλία (1991) 3 ΑΑΔ 370

Απόφαση Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας, Αρ. 577/1947

Soteriadiou and Others v. Republic (1983) 3 CLR 921

10 *Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (A.E. 789, 791, 796, ημερ. 30/5/89).

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη
15 προάχθηκαν στη θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων αντί του αιτητή.

A. Χαβιαράς, για τον αιτητή.

A. Παλασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

20 P. Σταυράκης, για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.
Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή ζητά την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, (η "Επι-
25 τροπή"), ημερομηνίας 11 Μαΐου, 1989, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 2417, ημερομηνίας 9 Ιουνίου, 1989, Αριθμός Γνωστοποίησης 1681, με την οποία προήχθηκαν οι Πετρός Σιαμμασιάν και Πολύβιος Ριαλάς στη μόνιμη θέση Πρώτου Λειτουργού Εσω-
30 τεरिकών Προσόδων (Τακτικός Προϋπολογισμός), Τμήμα

Εσωτερικών Προσόδων, από 1η Ιουνίου, 1989.

Η θέση είναι θέση προαγωγής. Είναι η δεύτερη στην ιεραρχία του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, μετά το Διευθυντή. Πριν το 1986 υπήρχε μόνο μία θέση. Ο κάτοχος της θέσης πέθανε το 1982 και η θέση δεν πληρώθηκε. 5
Στον Προϋπολογισμό του 1986, έγινε πρόνοια για δύο θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων.

Με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου, 1986, προς την Επιτροπή, άρχισε η διαδικασία της πλήρωσης των δύο θέσεων. 10

Στις 28 Απριλίου, 1987, η Επιτροπή αποφάσισε την προαγωγή στις δύο αυτές θέσεις των Ανδρέα Γρηγορίου και Κώστα Χριστοφίδη.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της πλήρωσης των θέσεων το 1987, ο αιτητής και άλλος ήγειραν διάφορα ζητήματα και αιτιάσεις. Ο αιτητής πρόσβαλε τις πιο πάνω προαγωγές με την Προσφυγή Αρ. 455/87. 15

Ο Κώστας Χριστοφίδης απέθανε και, ύστερα από δικονομικό διάβημα του αιτητή, η προσφυγή εναντίον της προαγωγής του Χριστοφίδη απορρίφθηκε. 20

Ο Ανδρέας Γρηγορίου διορίστηκε Διευθυντής του Τμήματος.

Η Προσφυγή Αρ. 455/87 και η Προσφυγή Αρ. 683/87, που ηγέρθηκε από άλλο υποψήφιο - τον Ανδρέα Χριστοφίδη - συνεκδικάστηκαν από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου και απορρίφθηκαν στις 11 Απριλίου, 1989. 25

Όταν οι δύο θέσεις κενώθηκαν, με το διορισμό του Γρηγορίου στη θέση του Διευθυντή και το θάνατο του Χριστοφίδη, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, με επιστολή ημερομηνίας 13 Ιανουαρίου, 1989, ζήτη- 30

σε από την Επιτροπή να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για την πλήρωση των δύο κενών μόνιμων θέσεων.

Ακολουθήθηκε η σχετική διαδικασία, στην οποία αναφορά θα γίνει πιο κάτω.

- 5 Στις 11 Μαΐου, 1989, η Επιτροπή πήρε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν είναι:-

1. Το ενδιαφερόμενο μέρος Σιαμμασιάν δεν κατείχε το προσόν πλεονέκτημα του σχεδίου υπηρεσίας.
- 10 2. Οι εμπιστευτικές εκθέσεις για τον αιτητή κατά την περίοδο 1983 - 1986 ήταν άκυρες, προϊόν αλλότριου σκοπού και κατάχρησης εξουσίας.

3. Οι συστάσεις του Διευθυντή δεν συνάδουν με τα στοιχεία του φακέλου.

- 15 4. Η σύνθεση της Επιτροπής ήταν πλημμελής.

5. Η Επιτροπή παρέλειψε να δώσει τη δέουσα βαρύτητα στην αρχαιότητα, πείρα και προσόντα του αιτητή.

Η παράγραφος 5 του σχεδίου υπηρεσίας έχει:-

- 20 "(5) Επιτυχής εκπαίδευση, μετά την εγγραφή σαν Μέλους ενός των σωμάτων Επαγγελματιών Λογιστών, συνολικής διάρκειας ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους σε φορολογικά θέματα θα θεωρηθεί πλεονέκτημα."

- 25 Το σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφαση Αρ. 27.954, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου, 1986.

Με το ίδιο σχέδιο υπηρεσίας έγιναν οι προαγωγές που προσβλήθηκαν με την Προσφυγή Αρ. 455/87.

Η Τμηματική Επιτροπή έδωσε κάποια ερμηνεία στο πιο πάνω προσόν - πλεονέκτημα. Η Επιτροπή, όμως, στη συνεδρία της ημερομηνίας 28 Απριλίου, 1987, έδωσε διαφορετική ερμηνεία.

Το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά της Επιτροπής έχει:- 5

"Ακολούθως, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας ασχολήθηκε με την ερμηνεία της παραγράφου (5) των προβλεπόμενων προσόντων του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης, δηλαδή του πλεονεκτήματος, και αποφάσισε 10 ότι η επιτυχής εκπαίδευση, μετά την εγγραφή ως Μέλους σ' ένα από τα Σώματα Επαγγελματιών Λογιστών, δεν είναι αναγκαίο να είναι σε αυτοτελή κύκλο σπουδών διάρκειας ενός ακαδημαϊκού έτους, αλλά δύναται να ληφθούν υπόψη και επί μέρους επιτυχείς εκπαιδεύσεις που αθροιστικά συμποσοούνται σε ένα τουλάχιστον ακαδημαϊκό έτος." 15

Στη σελ. 102 των ιδίων πρακτικών η Επιτροπή έκρινε ότι όλοι οι υποψήφιοι - τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν υποψήφιοι - με εξαίρεση το Θεοχαρίδη, διέθεταν το πλεονέκτημα της παραγράφου (5) του σχεδίου υπηρεσίας. 20

Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή πάλιν αποφάσισε ότι όλοι οι υποψήφιοι, εκτός του Θεοχαρίδη, διέθεταν το πλεονέκτημα που προβλέπεται στο σχέδιο υπηρεσίας. Στο πρακτικό της Επιτροπής, ημερομηνίας 11 Μαΐου, 1989, 25 διαβάζουμε:-

"Στη λήψη της απόφασης αυτής η Επιτροπή βασίστηκε και σε προηγούμενη απόφασή της, στη συνεδρίασή της ημερ. 28.4.87 ..."

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι η ερμηνεία 30 είναι εσφαλμένη και ότι η συνολική εκπαίδευση του ενδιαφερομένου μέρους στο εξωτερικό - 5 μήνες στην Αγγλία και 2 μήνες στις Ινδίες - δεν μπορεί να εξισωθεί με την απαιτούμενη περίοδο του ενός ακαδημαϊκού έτους.

- Η γνώμη της Τμηματικής Επιτροπής και η ερμηνεία που έδωσε δεν δεσμεύει την Επιτροπή. Η Επιτροπή έχει και την ευθύνη και το καθήκον της ερμηνείας και εφαρμογής του σχεδίου υπηρεσίας - (*Mytides and Another v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1096, 1111). Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει αν η ερμηνεία είναι εύλογη και εφαρμόστηκε στα ορθά γεγονότα της υπόθεσης - (βλ. *Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 211).

- Το λεκτικό του σχεδίου υπηρεσίας, ειδικά οι λέξεις "συνολικής διάρκειας", δεν αφήνει καμιά αμφιβολία ότι η διάρκεια μπορεί να είναι συνεχής, ή το άθροισμα μικρότερων περιόδων. Η φράση "ενός τουλάχιστον ακαδημαϊκού έτους" περιορίζει το χρόνο στη διάρκεια της περιόδου που σ' ένα ακαδημαϊκό έτος οι φοιτητές βρίσκονται στο πανεπιστήμιο και παρακολουθούν. Άθροισμα περιόδων, που εύλογα καλύπτει την περίοδο φοίτησης σε ένα ακαδημαϊκό έτος, ικανοποιεί το πρόσθετο αυτό προσόν.

- Η Επιτροπή ορθά έκρινε ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Σιαμμασιάν κατείχε το προσόν τούτο. Το γεγονός ότι στήριξε την απόφασή της στην ερμηνεία του σχεδίου που έδωσε η ίδια στην προηγούμενη διαδικασία, καθόλου δεν επηρεάζει την ενδιάμεση αυτή απόφαση.

- Κατά τη διαδικασία της πλήρωσης των θέσεων το 1987, ο αιτητής ήγειρε διάφορες αιτιάσεις αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις για τα χρόνια 1983 και μετά. Η Επιτροπή ασχολήθηκε σε έκταση, στη διαδικασία εκείνη, με όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της από τον αιτητή, και κατέληξε ότι οι αιτιάσεις ήταν αβάσιμες και οι εμπιστευτικές εκθέσεις έγκυρες.

- Στην Προσφυγή Αρ. 455/87, ηγέρθηκαν οι ίδιες αιτιάσεις, και η Ολομέλεια του Δικαστηρίου τις απέρριψε και έκρινε ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις ήταν έγκυρες - (βλ. *Ξενής Λάγκος και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υποθέσεις Αρ. 455/87 και 683/87, (Απόφαση δόθηκε στις 11 Απριλίου, 1989))*.

Πριν την έναρξη της διαδικασίας που κατέληξε στην προσβαλλόμενη απόφαση, η αποστολή επιστολών προς την Επιτροπή για το θέμα των εμπιστευτικών εκθέσεων συνεχίστηκε.

Στις 4 Απριλίου, 1988, και 25 Νοεμβρίου, 1988, ο αιτητής πρόβαλε, πάλιν, ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις για την περίοδο 1983 - 1986, στις οποίες αξιολογήθηκε "Λίαν Καλός", ήταν προϊόν αλλότριου σκοπού, δεν ήταν αντικειμενικές, και, ως εκ τούτου, ήταν άκυρες, και έπρεπε να αγνοηθούν σε κάθε περίπτωση προαγωγής στο Τμήμα, στην οποία ο αιτητής θα ήταν υποψήφιος. 5 10

Στις 30 Ιανουαρίου, 1989, η Επιτροπή, ύστερα από συμβουλή του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, απάντησε ότι:-

"3. Δεδομένου ότι βρίσκεται σε εξέλιξη νέα διαδικασία για την πλήρωση δύο κενών θέσεων Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων, για τις οποίες υποψήφιος είναι και ο πελάτης σας, δύναστε να υποβάλετε οποιαδήποτε 'νέα ουσιαστικά πραγματικά στοιχεία', οπότε η Επιτροπή θα εξετάσει το κατά πόσο δικαιολογείται επανεξέταση της προηγούμενης απόφασής της." 15 20

Στις 15 Φεβρουαρίου, 1989, ο τότε δικηγόρος του αιτητή, υπό μορφή αποκαλύψεως, έθεσε ενώπιον της Επιτροπής αντίγραφο ενόρκου δηλώσεως του αποβιώσαντα Κώστα Χριστοφίδη, ημερομηνίας 5 Απριλίου, 1988, την οποία χαρακτήρισε ως ουσιωδέστατο νέο στοιχείο στην προσβολή της εγκυρότητας των εμπιστευτικών εκθέσεων. 25

Η ένορκος αυτή δήλωση είχε γίνει από τον Χριστοφίδη στη διάρκεια της διαδικασίας πλήρωσης της θέσης του Διευθυντή του Τμήματος, στην οποία ήταν υποψήφιος. Αναφέρεται σε ισχυριζόμενη τηλεφωνική συνομιλία του με τον προηγούμενο Διευθυντή, κ. Αποστολίδη, ο οποίος του είπε ότι ο τότε Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Χατζηπαναγιώτου, τον κάλεσε και του υπέδειξε ότι, στις εμπιστευτικές εκθέσεις για τους ανώτερους υπαλλήλους, θα έπρεπε να αλλάξει τη βαθμολογία 30 35.

- από "Εξάιρετος" σε "Λίαν Καλός", για να δώσει ελαφρά υπεροχή στην εμπιστευτική έκθεση του κ. Γρηγορίου, που κατά το χρόνο εκείνο κατείχε τη θέση του Ανώτερου Αρχιφοροθέτη. Αυτό έγινε για τα χρόνια 1983 και 1984. Για τις
- 5 εμπιστευτικές εκθέσεις του 1986, ο κ. Αποστολίδης, συνεχίζει η ένορκος δήλωση, του ανέφερε ότι ο νέος Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ρητά του υπέδειξε ότι έπρεπε να αξιολογήσει με ψηλότερη βαθμολογία τον Γρηγορίου, επειδή το Υπουργείο Οικονομικών επιθυ-
- 10 μούσε ως Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, μετά την αφυπερέτηση του Αποστολίδη, τον κ. Γρηγορίου.

- Η ένορκος δήλωση είχε σταλεί στην Επιτροπή στις 5 Απριλίου, 1988, στη διάρκεια της πλήρωσης της θέσης του
- 15 Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, στην οποία οι κ.κ. Γρηγορίου και Χριστοφίδης ήταν υποψήφιοι.

Ο Αποστολίδης κατέθεσε αυθημερόν δική του ένορκο δήλωση.

- 20 Στη συνεδρία ημερομηνίας 26 Μαΐου, 1988, η Επιτροπή εξέτασε προφορικά τον κ. Χριστοφίδη, διεξοδικά, πάνω στο περιεχόμενο της ενόρκου δηλώσεώς του και το θέμα της ετοιμασίας των εμπιστευτικών εκθέσεων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ισχυρισμοί του Χριστοφίδη
- 25 δεν ευσταθούν - (βλ. Παράρτημα 12 στην ένσταση).

- Στις 27 Απριλίου, 1989, η Επιτροπή επαναβεβαίωσε την πιο πάνω απόφασή της, με ημερομηνία 26 Μαΐου, 1988, αναφορικά με τους ισχυρισμούς που περιέχονται στην ένορκο δήλωση του Χριστοφίδη, και απέρριψε τις
- 30 παραστάσεις του αιτητή.

- Το γεγονός ότι το 1982 ο αιτητής αξιολογήθηκε με 12 "Εξάιρετος", ενώ στα επόμενα χρόνια με 2 "Εξάιρετος" και 10 "Λίαν Καλός", δεν είναι από μόνο του απόδειξη οποιουδήποτε λόγου ακυρότητας των εμπιστευτικών εκθέ-
- 35 σεων.

Όλοι οι λόγοι προσβολής των εμπιστευτικών εκθέσεων απορρίφθηκαν από το Δικαστήριο στην Υπόθεση Αρ. 455/87 και ο αιτητής κωλύεται, από δεδικασμένο, να ισχυριστεί το αντίθετο - (βλ. *Georghios Haris v. The Republic of Cyprus*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 699 (Απόφαση δόθηκε στις 27 Ιανουαρίου, 1989)). 5

Αναφορικά με την ένορκο δήλωση Χριστοφίδη, ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή έπρεπε να εξετάσει εξ υπαρχής το θέμα, και όχι να επιβεβαιώσει την προηγούμενη απόφασή της. 10

Ο Χριστοφίδης ήταν νεκρός. Το περιεχόμενο αυτής της ενόρκου δηλώσεως εξετάστηκε με αντιπαράθεση και με προφορική εξέταση του Χριστοφίδη, διεξοδικά, στις 26 Μαΐου, 1988. Είναι γεγονός ότι η διαδικασία λήψης της απόφασης που προσβάλλεται ήταν διαφορετική από τη διαδικασία στην οποία εξετάστηκε το θέμα της ενόρκου δηλώσεως. Η Επιτροπή επανεξέτασε το θέμα και επιβεβαίωσε την προηγούμενη απόφασή της, ημερομηνίας 26 Μαΐου, 1988. 15

Ο αιτητής απέτυχε να ικανοποιήσει το Δικαστήριο αυτό ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις, για τα χρόνια που παραπονείται, ήταν προϊόν κατάχρησης εξουσίας, ή, για οποιοδήποτε λόγο, άκυρες και, ως εκ τούτου, δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή. 20

Οι συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος, νομολογιακά, και με το Άρθρο 44(3) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987, (Αρ. 33/67, 31/80, 78/81, 10/83, 48/86, 169/86, 70/87), αποτελούν ουσιώδες ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως της αξίας των υποψηφίων - (βλ. *Michael Theodossiou and The Republic (Public Service Commission) 2 R.S.C.C. 44* και *Κυπριακή Δημοκρατία και Άλλοι ν. Ανδρέα Στυλιανού και Άλλου*, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 1028, 1029 και 1034, (Απόφαση δόθηκε στις 10 Ιουλίου, 1990)). Οι συστάσεις του, όμως, αν είναι ασύμφωνες με την εικόνα που παρουσιάζεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις, πρέπει να παραγνωρίζονται, ή να τους 25 30 35

αποδίδεται περιορισμένη βαρύτητα, ανάλογα με την έκταση της ασυμφωνίας. Η σημασία των συστάσεων εξασθενίζει, ανάλογα με το βαθμό διάστασής τους προς τις εμπιστευτικές εκθέσεις, που καθορίζουν αντικειμενικά την αξία του υπαλλήλου - (βλ., μεταξύ άλλων, *Odysseas Georghiou v. Republic (Public Service Commission)* (1976) 3 C.L.R. 74, σελ. 84· *Republic v. Koufettas* (1985) 3 C.L.R. 1950).

10 Ο Διευθυντής, στην παρούσα υπόθεση, σύστησε τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι συστάσεις του είναι σε έκταση αιτιολογημένες - (βλ. Παράρτημα 13 στην ένσταση - πρακτικά συνεδρίας της Επιτροπής, ημερομηνίας 11 Μαΐου, 1989).

15 Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι οι συστάσεις συγκρούονται με το υπόλοιπο υλικό που ήταν ενώπιον της Επιτροπής και, ειδικά, με τις εμπιστευτικές εκθέσεις πριν τα έτη 1987 - 1988.

20 Στις εμπιστευτικές εκθέσεις των δύο τελευταίων χρόνων τα ενδιαφερόμενα μέρη αξιολογήθηκαν "Εξαιρετα", ενώ ο αιτητής "Λίαν Καλός".

Η αναφορά από το Διευθυντή στις διευθυντικές και ηγετικές ικανότητες των ενδιαφερομένων μερών, δεν είναι αντίθετη με το περιεχόμενο των εμπιστευτικών εκθέσεων.

25 Ο Διευθυντής δεν παρέλειψε να αναφερθεί στην αρχαιότητα του αιτητή και σε όλα τα στοιχεία που έλαβε υπόψη του για την κρίση του.

30 Το Δικαστήριο εξέτασε με πολλή προσοχή τους λόγους που έδωσε ο Διευθυντής για την προτίμηση των ενδιαφερομένων μερών, σε συνάρτηση με το υλικό των προσωπικών φακέλων και των εμπιστευτικών εκθέσεων, και κατέληξε ότι οι συστάσεις, όχι μόνο δεν είναι αντίθετες με τα στοιχεία των φακέλων, αλλά βρίσκουν πλήρη υποστήριξη σ' αυτά.

Η διαδικασία πλήρωσης της θέσης παρατάθηκε σε περισσότερες από μια συνεδρίες. Το θέμα απασχόλησε την Επιτροπή στις 4 Απριλίου, 1989, 27 Απριλίου, 1989, και 11 Μαΐου, 1989.

Στις 4 Απριλίου, 1989, παρόντα ήταν τρία μέλη και ο Πρόεδρος. Απουσίαζε ο κ. Χατζηπροδρόμου. Στις 27 Απριλίου, 1989, παρόντα ήταν πάλιν τρία μέλη και ο Πρόεδρος. Απουσίαζε ο κ. Ξερόπουλος. Στις 11 Μαΐου, 1989, όλα τα μέλη της Επιτροπής - ο Πρόεδρος και τα τέσσερα μέλη - ήταν παρόντα. 5 10

Το ζήτημα της σύνθεσης του συλλογικού διοικητικού οργάνου εξετάστηκε πρόσφατα, με αναδρομή σε όλη την προηγούμενη νομολογία, *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Ελένης Π. Κουλία* (1991) 3 Α.Α.Δ.370. Το Ανώτατο Δικαστήριο, σχετικά με το θέμα της σύνθεσης των συλλογικών οργάνων, υιοθέτησε τη γενική αρχή που έθεσε η Ελληνική νομολογία και αναφέρεται στη σελ. 112 των Πορισμάτων Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959. 15

Θεωρώ σκόπιμο και αναγκαίο να παραθέσω σε έκταση 20 το μέρος της πιο πάνω Απόφασης της Ολομέλειας, που αναφέρεται στο θέμα της σύνθεσης του οργάνου:-

"Η γενική αρχή, όπως διατυπώθηκε από τη νομολογία έχει:-

"Η διαδικασία συζήτησης και λήψης απόφασης για 25 ορισμένο θέμα πρέπει να διεξάγεται από την αρχή μέχρι το τέλος από τα ίδια μέλη του συλλογικού οργάνου, γιατί έτσι εξασφαλίζεται η γνώση και η στάθμιση όλων των στοιχείων που προκύπτουν από κάθε μέλος του συλλογικού οργάνου. Αν η διαδικασία πα- 30 ρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες, η σύνθεση του οργάνου πρέπει να παραμείνει αναλλοίωτη σε όλες τις συνεδρίες. Αν η σύνθεση αλλάσσει, με τη συμμετοχή μελών που ήταν απόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, το συλλογικό όργανο δεν μπορεί να λάβει 35

5 έγκυρη απόφαση στην τελευταία συνεδρία, εκτός αν στη συνεδρία αυτή επαναληφθεί από την αρχή η διαδικασία και η συζήτηση που προηγήθηκε, οπότε θεωρείται ότι η συζήτηση της υπόθεσης άρχισε και τελείωσε έγκυρα στην τελευταία συνεδρία ...'

10 (Βλ. *Savva v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 694· και Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 480 και 484 - *Constantinos Savva and Another v. The Public Service Commission*, (1988) 3 C.R. 102· *Georghios Mytides v. The Republic of Cyprus* (1988) 3 C.L.R. 737· *Ανδρέας Γεωργίου και 'Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 525, (Απόφαση δόθηκε στις 16 Ιουνίου, 1989)· *Α. Σαξειδής & Υιός Λτδ. ν. Δήμου Αθηαίνου*, Υπόθεση Αρ. 359/88, (Απόφαση δόθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου, 1989)· *Ανδρέας Καραγιώργη και 'Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υποθέσεις Αρ. 616/88 και 623/88, (Απόφαση δόθηκε στις 15 Μαΐου, 1990)· *Ανδρέας Χριστοφόρου και 'Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υποθέσεις Αρ. 266/88 και 309/88 (Απόφαση δόθηκε 20 στις 26 Μαΐου, 1990)).

25 Το λεκτικό της πρώτης παραγράφου του πρακτικού της συνεδρίας της 22ας Νοεμβρίου, 1984, η οποία ακολούθησε τη συνεδρία της 25ης Οκτωβρίου, 1984, και στην οποία λήφθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, είναι ταυτόσημο με το πρακτικό της συνεδρίας της Επιτροπής στην υπόθεση *Savva v. Republic* (ανωτέρω). Ο Α. Λοΐζου, Δικαστής όπως ήταν τότε, αφού αναφέρθηκε στη γενική αρχή της σύνθεσης του διοικητικού οργάνου, όπως έχει προεκτεθεί, είτε στη σελ. 702:-

30 'It is also clear from the minutes of this first meeting of the respondent Commission under its new composition (Appendix 6), that the minutes of all the preliminary meetings were before the respondent Commission and its new members and therefore I
35 cannot accept that these new members were not fully informed of what transpired before. Also since nothing appears from the minute before me that they were not in agreement, I can reach no other conclusion than

that they adopted all previous decisions of the respondent Commission concerning the matter and in that the whole process could be regarded as taken fully *ab initio*.'

Ως αποτέλεσμα απέρριψε την προσφυγή. Οι αιτητές 5
εφεσίβαλαν την πιο πάνω πρωτόδικη Απόφαση.

Στις Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 480 και 484 - *Constantinos Savva and Another v. The Public Service Commission* (ανωτέρω) - η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αφού παρέθεσε το πιο πάνω απόσπασμα 10
από την Απόφαση του κ. Λοΐζου, επικύρωσε την πρωτόδικη Απόφαση και απέρριψε της εφέσεις.

Στις Υποθέσεις Αρ. 956/87, 957/87 και 1003/87 - *Σάββας Ξυστούρη και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, (Απόφαση δόθηκε στις 13 Μαρτίου, 1990) - μέλος 15
της Επιτροπής απουσίαζε από συνεδρία στην οποία αποφασίστηκε να ληφθεί υπόψη και άλλος υποψήφιος. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου είπε στις σελ. 6-7:-

'Αναμφίβολα είναι αρχή του διοικητικού δικαίου 20
ότι η διαδικασία ενώπιον ενός συλλογικού διοικητικού οργάνου πρέπει να γίνεται από την αρχή μέχρι το τέλος στην παρουσία των ιδίων μελών του εν λόγω οργάνου. Τούτο αποσκοπεί στη διασφάλιση της γνώσης από κάθε μέλος όλων των στοιχείων τα 25
οποία έρχονται στην επιφάνεια κατά τη διάρκεια της διαδικασίας λήψης απόφασης από το συλλογικό όργανο.

Ταυτόχρονα όμως έχει νομολογιακά αποφασισθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις είναι έγκυρη η 30
απόφαση του συλλογικού οργάνου έστω και αν παρατηρήθηκαν κάποιες αλλαγές στη σύνθεση του, εάν κριθεί ότι όλα τα μέλη τα οποία λαμβάνουν την τελική απόφαση είναι πλήρως ενημερωμένα σχετικά με όλα τα στοιχεία της διαδικασίας που είναι αναγκαία 35
για τη λήψη ορθής απόφασης.'

Αφού αναφέρθηκε στις απουσίες των μελών, είπε στη σελ. 7:-

5 'Στη συνεδρία της 24 Σεπτεμβρίου 1987 (Παράρ-
τημα 8) μετείχε και ο κ. Ν. Παπαξενοφώντος που
απουσίασε από εκείνη της 7 Αυγούστου 1987, αλλά
εφόσον όμως έγινε σε αυτή αναφορά στα πρακτικά
των προηγούμενων συνεδριάσεων είναι επόμενο ότι
10 ο κ. Παπαξενοφώντος έλαβε πλήρη γνώση. 'Όμως
κατά τη συνεδρία αυτή αποφασίστηκε μόνο όπως
κατά την τελική εξέταση ληφθεί υπόψη ακόμη μια
υπόψη υπάλληλος.'

Και κατέληξε στη σελ. 8:-

15 'Κατά τη συνεδρία αυτή που ήταν η ουσιαστική
συνεδρία της Επιτροπής ακούστηκαν οι συστάσεις
του Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλί-
σεων. Έγινε η σύγκριση των υποψηφίων και η Επι-
τροπή κατέληξε στην επιλογή εκείνων που προήχθη-
καν.

20 Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι τα μέλη της
Επιτροπής που μετείχαν στη λήψη απόφασης είχαν
πλήρη γνώση των στοιχείων και πλήρη εικόνα των
υποψηφίων. Όπως αναφέρεται στα σχετικά πρακτι-
κά της επίδικης απόφασης η Επιτροπή αφού εξέτασε
25 τα ουσιώδη στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της
θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους
και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων, και
έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής
Επιτροπής και τις κρίσεις και συστάσεις του Διευθυ-
ντή, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύ-
30 νολο τους (αξία, προσόντα αρχαιότητα) ότι τα εν-
διαφερόμενα μέρη υπερείχαν των άλλων υποψηφίων
και κατέληξε στην επίδικη απόφαση. Συνεπώς ο πιο
πάνω ισχυρισμός δεν ευσταθεί.'

35 Στις υποθέσεις Ανδρέας Χριστοφόρου και Άλλος ν.
Κυπριακής Δημοκρατίας, (ανωτέρω) Κύπρος Δημο-
σθένους και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υποθέ-

σεις Αρ. 49/89, 86/89 και 161/89, (Απόφαση δόθηκε στις 14 Ιουλίου, 1990) και *Ευθύμιος Σιμιλλίδης και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υποθέσεις Αρ. 112/89 και 114/89, (Απόφαση δόθηκε στις 31 Δεκεμβρίου, 1990), τα μέλη που απουσίαζαν λάμβαναν γνώση του περιεχομένου της προηγούμενης συνεδρίας, στην κάθε περίπτωση, και υιοθετούσαν την απόφαση της Επιτροπής. Το Δικαστήριο είπε ότι τα μέλη της Επιτροπής, που έλαβαν μέρος στη λήψη των προσβαλλομένων αποφάσεων, είχαν πλήρη γνώση των υποψηφίων και των στοιχείων για τα οποία άσκησαν την κρίση και τη διακριτική τους ευχέρεια για τη λήψη της απόφασης και, ως εκ τούτου, ο λόγος της ελαττωματικής σύνθεσης του συλλογικού οργάνου δεν ευσταθούσε.

Η απόφαση της 25ης Οκτωβρίου, 1984, ήταν ενδιάμεση προπαρασκευαστική πράξη, που συγχωνεύτηκε στην τελική πράξη της επιλογής, που έλαβε χώρα στο τέλος της ουσιαστικής συνεδρίας της 22ας Νοεμβρίου, 1984.

Στο πρακτικό της ουσιαστικής συνεδρίας της 22ας Νοεμβρίου, 1984, έγινε αναφορά στο πρακτικό της συνεδρίας της 25ης Οκτωβρίου, 1984, το οποίο ήταν ενώπιον της Επιτροπής. Το μέλος Χατζηπροδρόμου πληροφορήθηκε με πληρότητα. Όλα τα στοιχεία ήταν ενώπιόν του. Η απόφαση της περίληψης των Χριστοδουλίδη και Διαμαντή στον κατάλογο των υποψηφίων, από τον οποίο θα γινόταν η σύγκριση, αξιολόγηση και επιλογή για προαγωγή, στηριζόταν πάνω στα στοιχεία των φακέλων που ήταν ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, περιλαμβανομένου και του κ. Χατζηπροδρόμου. Ο Προϊστάμενος Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών αναφέρθηκε και στους 13 υποψήφιους. Η σύγκριση, αξιολόγηση και επιλογή έγινε μεταξύ των 13 υποψηφίων. Δεν φαίνεται οτιδήποτε στο πρακτικό ότι ο κ. Χατζηπροδρόμου δεν συγκατατέθηκε και δεν συμφώνησε με την ενδιάμεση προπαρασκευαστική απόφαση της 25ης Οκτωβρίου, 1984. Το μόνο συμπέρασμα το οποίο μπορεί να εξαχθεί είναι ότι υιοθέτησε όλη την

5 προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, αναφορικά με το θέμα, και, ως εκ τούτου, η όλη διαδικασία θεωρείται ότι επαναλήφθηκε από την αρχή. Αυτό είναι σύμφωνο με την υπόθεση *Sanva* (ανωτέρω) - πρωτόδικη, και της Ολομέλειας στις Αναθεωρητικές Εφέσεις."

10 Στην παρούσα υπόθεση, στις 4 Απριλίου, 1989, απλώς κατατέθηκε η έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής και, επειδή δύο από τους υποψήφιους είχαν εγείρει θέματα αξιολόγησης τους, η Επιτροπή αποφάσισε να τα εξετάσει σε άλλη 10 συνεδρία πριν την τελική εξέταση του θέματος. Ήταν τυπική προπαρασκευαστική συνεδρία, χωρίς καμιά απόφαση με ουσιαστικό περιεχόμενο.

15 Στις 27 Απριλίου, 1989, έγινε αναφορά στα θέματα των πρακτικών της συνεδρίας της 4ης Απριλίου, 1989, και η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση των παραστάσεων που υπέβαλαν ο αιτητής και ο υποψήφιος Ανδρέας Χριστοφίδης. Στο πρακτικό παρατίθεται το ιστορικό και η 15 Απόφαση της Ολομέλειας στις Προσφυγές Αρ. 455/87 και 683/87. Η Επιτροπή ασχολήθηκε με την ένορκη δήλωση 20 του Κώστα Χριστοφίδη. Το σχετικό απόσπασμα έχει:-

25 "Εξάλλου, σ' ό,τι αφορά την ένορκη δήλωση του κ. Κώστα Χριστοφίδη, η οποία αναφέρεται στις αξιολογήσεις επί εποχής που Διευθυντής του Τμήματος ήταν ο κ. Αποστολίδης και την οποία ο δικηγόρος του κ. Λάγκου έχει επικαλεστεί ως 'μαρτυρία ' τρίτου' απόλυτα 30 σχετική και αποκαλυπτική', η Επιτροπή, αφού σημείωσε ότι είχε ασχοληθεί εν εκτάσει με το θέμα αυτό στα πλαίσια της διαδικασίας πλήρωσης της θέσης Διευθυντή του Τμήματος, επαναβεβαίωσε την προηγούμενη 30 απόφασή της με ημερομηνία 26.5.88 ότι οι ισχυρισμοί που περιέχονται στην ένορκη δήλωση δεν έχουν αποδειχθεί."

35 Στην τελευταία συνεδρία, που έγινε στις 11 Μαΐου, 1989, όλα τα μέλη ήταν παρόντα. Έγινε αναφορά στα θέματα των πρακτικών των προηγούμενων συνεδριάσεων και η Επιτροπή ασχολήθηκε με τις ετήσιες εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων και αποφάσισε να αγνοηθεί η

τροποποίηση που έγινε στην εμπιστευτική έκθεση του Ανδρέα Χριστοφίδη για το 1980. Αφού η ολομέλεια άκουσε τις συστάσεις του Διευθυντή, ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Εξέτασε τα ουσιαστικά στοιχεία από το φάκελο πλήρωσης της θέσης, τους προσωπικούς φακέλους, τις εμπιστευτικές εκθέσεις, έλαβε υπόψη της τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις κρίσεις και συστάσεις του Διευθυντή. 5

Έκρινε ότι όλοι οι υποψήφιοι, εκτός του Πανίκου Θεοχαρίδη, κατείχαν το προσόν πλεονέκτημα. Έλαβε υπόψη της τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους και, ενδεικτικά, καταγράφεται στο πρακτικό η λεπτομερής αξιολόγηση όλων των υποψηφίων στα τελευταία έξι χρόνια. Ασχολήθηκε με την αρχαιότητα του αιτητή και, τελικά, κατέληξε στην προσβαλλόμενη απόφαση. 10 15

Ουσιαστικά, και για όλους τους σκοπούς, στη συνεδρία αυτή, επαναλήφθηκε όλη η διαδικασία που έγινε στις προηγούμενες συνεδριάσεις, στις οποίες ένα μέλος - διαφορετικό στην κάθε μια - δεν ήταν παρόν. Τα μέλη που απουσίαζαν στις προηγούμενες συνεδρίες λάμβαναν γνώση του περιεχομένου της προηγούμενης συνεδρίας, στην κάθε περίπτωση, και υιοθετούσαν έτσι την απόφαση της Επιτροπής. Όλα τα μέλη, που έλαβαν μέρος στη λήψη της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών, είχαν πλήρη γνώση και υιοθέτησαν και/ή επανέλαβαν τις ενδιάμεσες προπαρασκευαστικές πράξεις που συγχωνεύτηκαν στην τελική πράξη της επιλογής, που έλαβε χώρα στο τέλος της συνεδρίας της 11ης Μαΐου, 1989. 20 25 30

Περαιτέρω, από όλο το πρακτικό της 11ης Μαΐου, 1989, δεν φαίνεται ότι τα απόντα μέλη δεν συγκατατέθηκαν, ή δεν συμφώνησαν με ενδιάμεση προπαρασκευαστική απόφαση. Το μόνο συμπέρασμα, το οποίο μπορεί να εξαχθεί, είναι ότι υιοθέτησαν την προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις, και, ως εκ τούτου, η όλη διαδικασία θεωρείται ότι επαναλή- 35

φθηκε από την αρχή.

- Εκ περισσού, εκτός από το προβαλλόμενο νέο αποδεικτικό στοιχείο για υποστήριξη της προσβολής της εγκυρότητας των εμπιστευτικών εκθέσεων της περιόδου 1983 - 1986, η Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις Προσφυγές Αρ. 455/87 και 683/87 ήταν δεσμευτική για την Επιτροπή και, βεβαίως, τον αιτητή.

- Έρευνα διοικητικού ζητήματος που κρίθηκε ουσιαστικά από το Ανώτατο Δικαστήριο αποτελεί παράβαση του δεδικασμένου και είναι ανεπίτρεπτη στην Επιτροπή - (βλ. Μιχαήλ Δένδια - "Διοικητικόν Δίκαιον", Γ, σελ. 338 και Απόφαση Συμβουλίου Επικρατείας 577/1947).

- Ο δικηγόρος του αιτητή υπέβαλε ότι η οκτάχρονη αρχαιότητα του αιτητή έναντι των ενδιαφερομένων μερών και η μακρά του υπηρεσία στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, δεν εκτιμήθηκαν σωστά από την Επιτροπή. Η μακρά υπηρεσία και η αρχαιότητα δημιουργούν πείρα και αυξάνουν την ικανότητα του υπαλλήλου. Αυτά είναι στοιχεία κρίσεως, τα οποία η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη και να κρίνει ότι ο αιτητής ήταν υπέρτερος όλων των υποψηφίων. Η αξιολόγηση του αιτητή στο απώτερο παρελθόν ήταν καλύτερη των ενδιαφερομένων μερών, ενώ στην τελευταία διετία τα ενδιαφερόμενα μέρη υπερετερούσαν, και στα ενδιάμεσα τέσσερα χρόνια είχαν την ίδια γενική βαθμολογία. Όλα αυτά συνιστούσαν υπεροχή και έπρεπε, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, "ως μαγνητική βελόνα" να δείξουν προς την επιλογή του αιτητή για την προαγωγή.

- Οι εμπιστευτικές εκθέσεις αποτελούν τον κύριο καθρέφτη της αξίας του υπαλλήλου.

Η αξιολόγηση του υπαλλήλου πρέπει να είναι δίκαιη, αμερόληπτη και να γίνεται με ίσο μέτρο κρίσης.

- Είναι γεγονός ότι δημιουργήθηκε ευρύτερη κρίση, αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις. Στην υπόθεση *Soteriadou and Others v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 921, το

Δικαστήριο είπε στις σελ. 953-954:-

"Whilst on the issue of bias in the confidential reports this Court has to place on record that the method of assessment of officers by way of confidential reports is, in the view of this Court, suffering. The officer has to be assessed annually. This is in the interests both of the officer, the service and the public. The assessment must be just, impartial and, if possible, with uniform criteria. There is a crisis with regard to the confidential reports. I subscribe to the view expressed by Iacovou, the General Secretary of PASYDY, in his oral evidence before this Court, and I could do no better than quote his own words: 'As PASYDY we have observed that there is really a crisis with regard to the confidential reports, that is to say, it has been proved that the system has many defaults in the way the questionnaire is answered by reporting officers and the countersignors as well'. Mr. Iacovou stated further that the matter was raised at M.E.P. and that a sub-committee was established to study this particular problem. But it is not only the questionnaire and the way that is answered by the reporting officer that needs consideration and change; the whole spectrum of assessment of civil servants has to be reconsidered.

It is not the task of this Court to indicate remedies or the solution of this problem. It is upon PASYDY and the Governmental side to find a solution to this thorny problem. It must be, however, placed on record that many reporting officers are conscientiously performing this, at some times, onerous duty with a sense of responsibility, fairness, justice and impartiality."

Στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990, (Αρ. 1/90), έγιναν αλλαγές προς την κατεύθυνση θεραπείας της κρίσης. Ο χρόνος θα δείξει.

Η υπόθεση αυτή θα κριθεί με βάση τις αρχές που έχουν καθιερωθεί από το Δικαστήριο τούτο:-

1. Το Διοικητικό Δικαστήριο δεν ακυρώνει απόφαση διορισμού ή προαγωγής αν η απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο και τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης και ήταν εύλογα επιτρεπτή.
- 5 2. Το Δικαστήριο δεν υποκαθιστά τη δική του κρίση, αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή ή διορισμό, με την κρίση του αρμοδίου οργάνου.

10 (Βλ., μεταξύ άλλων, *Κλέαρχος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 789, 791, 796, (Απόφαση δόθηκε στις 30 Μαΐου, 1989).*)

Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει, εκτός εάν ο αιτητής αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του υποψηφίου που διορίστηκε ή προήχθηκε.

- 15 Το Δικαστήριο εξέτασε με προσοχή τα επιχειρήματα του δικηγόρου του αιτητή, σε συνάρτηση με όλα τα στοιχεία ενώπιόν του, και κατέληξε ότι ο αιτητής δεν έχει αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Η Επιτροπή άσκησε σύμφωνα με το Νόμο τη διακριτική
- 20 της ευχέρεια και οι προσβαλλόμενες προαγωγές ήταν εύλογα επιτρεπτές σ' αυτή.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή αποτυγχάνει, απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

- 25 Καμιά διαταγή για έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.